EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 13.1.2021
COM(2021) 6 final

2021/0002 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga moodustatud ELi-CTC ühiskomitees seoses kõnealuse konventsiooni muudatustega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel ELi-CTC[1] ühistransiidi ühiskomitees (edaspidi „ühiskomitee“) võetav seisukoht seoses 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooni[2] (edaspidi „konventsioon“) liiteid muutva otsuse kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Konventsioon

Konventsiooni eesmärk on hõlbustada kaupade liikumist Euroopa Liidu ja teiste konventsiooniosaliste vahel. Sellega nähakse ette liidu tollitransiidiprotseduuri[3] rakendamine lisaks Euroopa Liidule ka teiste konventsiooniosaliste suhtes ning ettevõtjate ja tolliasutuste kohustused, mis tuleb täita siis, kui kaupa veetakse selle protseduuri alusel ühe konventsiooniosalise territooriumilt teisele. Konventsioon jõustus 1. jaanuaril 1988.

Euroopa Liit on selle konventsiooni osaline. Teised konventsiooniosalised on Islandi Vabariik, Norra Kuningriik, Põhja-Makedoonia Vabariik, Serbia Vabariik, Šveitsi Konföderatsioon ja Türgi Vabariik. Neid riike nimetatakse konventsioonis ühistransiidiprotseduuri riikideks.

2.2. Ühiskomitee

Ühiskomitee ülesanne on konventsiooni hallata ja tagada selle nõuetekohane rakendamine. Komitee võtab otsuste abil vastu konventsiooni liidete muudatused.

Konventsiooniosalised võtavad ühiskomitee otsused vastu vastastikuse kokkuleppe[4] alusel, nagu on sätestatud konventsiooni artikli 14 lõikes 2.

2.3. Ühiskomitee kavandatav akt

2021. aasta alguses võtab ühiskomitee kirjaliku menetluse teel vastu otsuse konventsiooni I ja III liite muutmise kohta (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on viia konventsioon vastavusse liidu tolliseadustikuga[5] ning selle delegeeritud õigusakti ja rakendusaktiga, mis käsitlevad transiidiprotseduuri ja liidu kauba tollistaatust, ning teha konventsiooni liidetesse vajalikud muudatused pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust[6] ja Ühendkuningriigi ühinemist konventsiooniga. Need muudatused on järgmised.

Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447[7] (edaspidi „rakendusakt“) artiklit 311, milles on sätestatud taotlus tollivõla sissenõudmise üleviimiseks, muudeti 2019. aasta septembris[8].

---

1 Ühistransiidiprotseduuri riigid (Common Transit Countries – CTC).

2 EÜT L 226, 13.8.1987, lk 2.

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) artiklid 226 ja 227 (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

4 Ükski konventsiooniosaline ei esitanud vastuväiteid.

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

6 ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

7 Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

Muudatusega kehtestati eeskirjad sissenõudmistaotluse üleviimiseks, kui transiitveoga seotud riigi tolliasutus saab tõendeid selle kohta, et tollivõla põhjustanud sündmused toimusid tema territooriumil. Sellistel juhtudel peaks kõnealune asutus paluma lähteriigil anda talle üle sissenõudmisprotseduuri alustamise õigus. Lähteriik peaks teatava ajavahemiku jooksul kinnitama, et ta annab sissenõudmisprotseduuri alustamise pädevuse seda palunud tolliasutusele. Seetõttu tuleks konventsiooni I liite artiklit 50, mille sõnastus on sama kui rakendusakti artiklil 311, vastavalt muuta.

Rakendusakti lisa 72-04, milles kirjeldatakse talitluspidevuse protseduuri liidu transiidi korral, muudeti ja hakati kohaldama alates 30. juunist 2020[9]. Selleks et muuta transiidi talitluspidevuse protseduur paindlikumaks ning vähendada tolliasutuste formaalsusi ja kulusid, pikendati paberkandjal üldtagatise sertifikaatide ja tagatise esitamisest vabastamise sertifikaatide kehtivust. Konventsiooni I liite artiklit 79 ja konventsiooni I liite II lisa III peatüki punkti 19.3, mis kajastab rakendusakti lisa 72-04 I osa III peatüki punkti 19.3, tuleks vastavalt muuta.

Kui liidu tolliseadustiku kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis (välja arvatud Põhja-Iirimaa suhtes ja Põhja-Iirimaal) lõpeb, ühineb Ühendkuningriik konventsiooniga eraldi konventsiooniosalisena[10] ning kohaldatakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingule lisatud Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli[11]. Konventsioon sisaldab viiteid ELi liikmesriikidele, ühistransiidiprotseduuri riikidele ja vastavatele riigikoodidele. Seepärast on vaja teha konventsiooni III liitesse asjakohased muudatused, et eristada Põhja-Iirimaad ülejäänud Ühendkuningriigist ning märkida, et liidu tolliseadustikku ja eelkõige selle tagatisi käsitlevaid sätteid kohaldatakse Põhja-Iirimaal.

ELi seisukoht ühiskomitee otsuse eelnõu suhtes, mis käsitleb konventsiooni täiendavaid muudatusi, põhineb ELi õigusnormidel, milles nõukogu on juba kokku leppinud (eelkõige liidu tolliseadustiku delegeeritud õigusaktil ja rakendusaktil). Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli kohaldamisega seotud sisu on kooskõlas kõnealuse protokolliga.

Kavandatav akt muutub konventsiooniosalistele siduvaks kooskõlas kõnealuse otsuse artikliga 2, milles on sätestatud, et otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Paberkandjal üldtagatise sertifikaatide ja tagatise esitamisest vabastamise sertifikaatide kehtivust käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada tagasiulatuvalt alates 30. juunist 2020. Käendajatele tuleks liidu õiguse ja konventsiooni alusel tagada võrdsed tingimused. Sertifikaatide pikendatud kehtivusaeg kehtib liidu tollialastes õigusaktides juba alates 30. juunist 2020.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli kohaldamisega seotud sätteid kohaldatakse alates hetkest, mil lõpeb liidu tolliseadustiku kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis, välja arvatud Põhja-Iirimaa suhtes ja Põhja-Iirimaal, kus jätkatakse liidu tolliseadustiku

---

[8] Komisjoni 10. septembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1394, millega muudetakse ja parandatakse rakendusmäärust (EL) 2015/2447 vabasse ringlusse lubamise järelevalve ja liidu tolliterritooriumilt väljumise suhtes kohaldatavate teatavate eeskirjade osas (ELT L 234, 11.9.2019, lk 1).

[9] Komisjoni 29. juuni 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/893, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 206, 30.6.2020, lk 8).

[10] ELi-CTC ühiskomitee 4. detsembri 2018. aasta otsus nr 1/2018, millega kutsutakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriiki ühinema ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga [2018/1987] (ELT L 317, 14.12.2018, lk 47).

[11] ELT L 29, 31.1.2020, lk 102.

kohaldamist ka pärast seda kuupäeva, ning Ühendkuningriik ühineb konventsiooniga eraldi konventsiooniosalisena.

Vastavalt konventsiooni artikli 15 lõikele 3 jõustavad konventsiooniosalised konventsiooni muutvad otsused kooskõlas oma õigusaktidega.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel võetav kavandatav seisukoht on muuta konventsiooni I ja III liidet, et viia need vastavusse järgmisega:

- liidu transiidiprotseduuri reguleerivad liidu tollialased õigusaktid ja eelkõige rakendusakti muudetud artikkel 311, milles on sätestatud taotlus tollivõla sissenõudmise üleviimiseks, ning rakendusakti lisa 72-04 seoses talitluspidevuse protseduuril kasutatavate paberkandjal üldtagatise sertifikaatide ja tagatise esitamisest vabastamise sertifikaatide kehtivusega;

- Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli kohaldamine ning eelkõige Põhja-Iirimaa eristamine ülejäänud Ühendkuningriigist, kui see on asjakohane.

Kavandatav seisukoht on kooskõlas ühise kaubanduspoliitikaga.

Tagades konventsiooni täieliku kooskõla kehtivate liidu õigusaktidega ning luues seega ühetaolised tingimused liidu tollitransiidiprotseduuri ja ühistransiidiprotseduuri käsitlevate sätete järjekindlaks rakendamiseks, peaksid konventsiooni kavandatavad muudatused tooma olulist ja käegakatsutavat kasu nii ettevõtjatele kui ka tolliasutustele.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Konventsiooni artikli 15 lõikes 3 on sätestatud, et ELi-CTC ühiskomitee võtab oma otsusega vastu konventsiooni liidete muudatused.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Ühiskomitee on lepinguga, täpsemalt ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga moodustatud organ.

Otsus, mille ühiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas konventsiooni artikli 15 lõikega 3 ja artikliga 20.

Kavandatava aktiga ei täiendata ega muudeta konventsiooni institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud kaupade tõhusa piiriületuskorra tagamise eesmärgiga. Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seega seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Kokkuvõte

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna ühiskomitee aktiga muudetakse konventsiooni ja selle liiteid, on asjakohane avaldada see akt pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2021/0002 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga moodustatud ELi-CTC ühiskomitees seoses kõnealuse konventsiooni muudatustega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ühistransiidiprotseduuri konventsioon[12] (edaspidi „konventsioon“) sõlmiti Euroopa Majandusühenduse, Austria Vabariigi, Soome Vabariigi, Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Rootsi Kuningriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel 20. mail 1987 ning see jõustus 1. jaanuaril 1988.

(2) Konventsiooni artikli 15 lõike 3 punkti a kohaselt võib konventsiooniga moodustatud ühiskomitee võtta oma otsustega vastu konventsiooni liidete muudatusi.

(3) Ühiskomitee võtab 2021. aasta alguses vastu otsuse konventsiooni I ja III liite muutmise kohta.

(4) On asjakohane kehtestada liidu nimel ühiskomitees võetav seisukoht, kuna konventsiooni I ja III liite muutmise otsus on liidu jaoks siduv.

(5) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447[13] (edaspidi „rakendusakt“) artiklit 311, milles on sätestatud taotlus tollivõla sissenõudmise üleviimiseks, on muudetud[14]. Uute lõigete 3 ja 4 kohaselt peaks juhul, kui transiitveoga seotud riigi tolliasutus saab tõendeid selle kohta, et tollivõla põhjustanud sündmused toimusid tema territooriumil, saatma lähteriigi tolliasutusele taotluse anda talle üle vastutus sissenõudmisprotseduuri alustamise eest. Lähteriik peaks teatava ajavahemiku jooksul kinnitama, et ta annab sissenõudmisprotseduuri alustamise pädevuse seda palunud tolliasutusele. Seetõttu tuleks konventsiooni I liite artiklit 50, mis kajastab rakendusakti artiklit 311, vastavalt muuta.

---

12 EÜT L 226, 13.8.1987, lk 2.

13 Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

14 Komisjoni 10. septembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1394, millega muudetakse ja parandatakse rakendusmäärust (EL) 2015/2447 vabasse ringlusse lubamise järelevalve ja liidu tolliterritooriumilt väljumise suhtes kohaldatavate teatavate eeskirjade osas (ELT L 234, 11.9.2019, lk 1).

(6) Rakendusakti lisa 72-04, milles kirjeldatakse talitluspidevuse protseduuri liidu transiidi korral, on muudetud[15]. Selleks et muuta transiidi talitluspidevuse protseduur paindlikumaks ning vähendada tolliasutuste formaalsusi ja kulusid, pikendati paberkandjal üldtagatise sertifikaatide ja tagatise esitamisest vabastamise sertifikaatide kehtivust. Seetõttu tuleks konventsiooni I liite artiklit 79 ja konventsiooni I liite II lisa III peatüki punkti 19.3, mis kajastab rakendusakti lisa 72-04 I osa III peatüki punkti 19.3, vastavalt muuta.

(7) Kui liidu tolliseadustiku kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis (välja arvatud Põhja-Iirimaa suhtes ja Põhja-Iirimaal) lõpeb, ühineb Ühendkuningriik konventsiooniga eraldi konventsiooniosalisena[16] ning kohaldatakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingule lisatud Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli[17]. Konventsioon sisaldab viiteid ELi liikmesriikide ja ühistransiidiprotseduuri riikide nimedele ning vastavatele riigikoodidele. Seepärast on vaja teha konventsiooni III liitesse asjakohased muudatused, et märkida, et Ühendkuningriik on ühistransiidiprotseduuri riik ning et liidu tolliseadustikku ja eelkõige selle tagatisi käsitlevaid sätteid kohaldatakse Põhja-Iirimaal,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel kas ühiskomitee 33. koosolekul või mõnel järgneval koosolekul või kirjaliku menetluse teel selle konventsiooni liidete muudatuste kohta, põhineb ühiskomitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Väiksemaid muudatusi ühiskomitee otsuse eelnõus võivad liidu esindajad ühiskomitees teha ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[15] Komisjoni 29. juuni 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/893, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 206, 30.6.2020, lk 8).

[16] ELi-CTC ühiskomitee 4. detsembri 2018. aasta otsus nr 1/2018, millega kutsutakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriiki ühinema ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga [2018/1987] (ELT L 317, 14.12.2018, lk 47).

[17] ELT L 29, 31.1.2020, lk 102.